

K sedmdesátinám prof. Ing. Pavla Kadlece, DrSc.

Pavel Kadlec se narodil 24. května 1940 v Českých Budějovicích v rodině MUDr. Karla a Růženy Kadlecových. Maturitu složil na Jedenáctileté střední škole ve Vodňanech a v letech 1957–1962 absolvoval studium na Vysoké škole chemicko-technologické v Praze, Fakultě potravinářské technologie.

Po skončení vysokoškolského studia nastoupil ing. Pavel Kadlec v letech 1962–1963 jako chemik a technolog do cukrovaru Hodonín.

V roce 1964 zahájil řádnou vědeckou aspiranturu na VŠCHT, kterou úspěšně ukončil v roce 1967 a získal titul CSc. V roce 1967 nastoupil jako odborný asistent na katedru chemie a technologie sacharidů VŠCHT, kde byl v roce 1975 habilitován docentem v oboru technologie cukru. V roce 1988 obhájil doktorskou práci a obdržel vědecký titul doktora technických věd, DrSc. Následující rok byl jmenován profesorem v oboru technologie cukru na katedře chemie a technologie sacharidů.

Profesor Kadlec vedl tuto katedru (později „Ústav“) v letech 1981–1993, dále pracoval jako proděkan Fakulty potravinářské a biochemické technologie, prorektor VŠCHT a v období 1994–2000 byl děkanem Fakulty potravinářské a biochemické technologie.

Činnost profesora Kadlece, jak v oblasti pedagogické, tak i vědecké, je nesmírně rozsáhlá a trvale pevně navázána na problematiku technologie cukru. Vychoval řadu odborníků pro cukrovarnický průmysl i pro další odvětví potravinářského průmyslu. Podílel se i na organizaci kurzů pro další vzdělávání pracovníků z cukrovarnické praxe. K významným předmětům, které vyučoval a dosud stále vyučuje, patří zejména Technologie cukru, Technologie sacharidů, Obecná potravinářská technologie, Potravinářské technologie a biotechnologie a Technologie potravin I. Výuku technologie potravin organizuje i pro studium zahraničních studentů v angličtině v rámci programu ERASMUS.

V této souvislosti je nutno vyzdvihnout přínos profesora Kadlece v oblasti vydávání nových knih, učebnic a skript pro studenty VŠCHT i pro další studenty a zájemce z ČR. Z celé řady vydaných skript a knih je možno vybrat např. knihy Bretschneider R., Boháčenko I., Kadlec P., Kopřiva B., Svoboda A. (1975): „Cukrovarnické tabulky“, Bretschneider R., Svoboda E. a Kadlec P. (1985): „Programování technologických výpočtů v cukrovarnictví“, skripta Kadlec P. (ed.): „Technologie sacharidů“ (2000), Kadlec P. (ed.) „Technologie potravin I a II (2002), Kadlec P. (ed.): „Procesy potravinářských a biochemických výrob“ (2003) a v roce 2009 vydanou novou knihu potravinářské technologie „Co byste měli vědět o výrobě potravin“ (eds. Kadlec P., Melzoch K. a Voldřich M.).

Z monografií vydaných v angličtině s jeho spoluautorstvím vynikají především v oboru světově rozšířená kniha „Sugar Technologists Manual – Chemical and Physical Data for Sugar Manufacturers and Users“ (1995), Verlag A.Bartens, Berlin (autoři: Bubník Z., Kadlec P., Urban D. a Bruhns M.), „Sucrose, Properties and Applications“ (1995), Blackie Academic and Professional, An Imprint of Chapman and Hall, London (eds. Mathlouthi M. a Reiser P.) a kapitolu Carbohydrate Chemistry v knize „Carbohydrates in Grain Legume Seeds“ (2001), CABI Publishing, Wallingford, UK (ed. Hedley C.).

Profesor Kadlec vedl během své dlouholeté pedagogické praxe řadu diplomových prací, z nichž většina byla orientována na dílčí problémy cukrovarnického průmyslu a analýzy sacharidů. Pod jeho vedením též úspěšně absolvovalo aspirantské (nyní doktorské) studium mnoho později velmi úspěšných vysokoškolských pedagogů, průmyslových technologů a manažerů i výzkumných pracovníků.

Pokud jde vědeckou práci, zůstává za profesorem Kadlecem rozsáhlá a významná činnost. Zaměřil se zejména na studium analytických metod laboratorní kontroly cukrovarnické výroby, výpočty technologických schémat, studium látkových vlastností cukerných roztoků, krystalizaci cukru, modelování technologických operací, hodnocení kvality cukrové řepy, brambor a luštěnin, chemické změny při mikrovlnném ohřevu potravin, moderní separační procesy, hodnocení nových zařízení a technologických postupů v praxi.

Výsledky prací profesora Kadlece pocházejí nejen z vědeckých zkoumání v laboratořích VŠCHT, ale často i z výsledků spolupráce s cukrovarnickým průmyslem, kdy byla organizována rozsáhlá měření a výzkumy přímo v cukrovarech.

Jeho publikační činnost je úctyhodná a svědčí o nesmírné pracovitosti, kreativitě a o hlubokých znalostech mnoha vědních oborů. Ve své bibliografii může profesor Kadlec uvést více než 150 vědeckých sdělení, z nichž je řada ve významných mezinárodních periodikách – např. Zuckerindustrie/Sugar Industry, Journal of Food Engineering, Engineering in Life Sciences, Separation and Purification Technology, Czech Journal of Food Sciences, Food Science and Technology a další. Je autorem nebo spoluautorem více než 140 přednášek, 120 posterů na mezinárodních a tuzemských konferencích a 6 patentů.

Profesor Kadlec je čelným představitelem potravinářské pedagogiky, vědy a výzkumu v ČR i v zahraničí. Byl členem a zástupcem ČR v řadě mezinárodních organizací (IUFOST, EFFOST, AEP), členem koordinační skupiny projektů EU LINE (Evropská informační síť), CABINET (Biotechnologie sacharidů) a NOVEL (Elektromagnetický ohřev potravin), je členem vědeckého výboru CITS-ESST a koreferentem ICUMSA.

V ČR byl členem Rady České akademie zemědělských věd a řady vědeckých rad, byl dlouhodobým předsedou oborové rady doktorského studia Technologie potravin na FPBT a předsedou Českého komitétu pro potravinářské vědy a technologie při AV ČR. V současné době je členem redakční rady Listů cukrovarnických a řepářských a členem vědecké rady Fakulty potravinářské a biochemické technologie VŠCHT.

Prof. Ing. Pavel Kadlec, DrSc., patří pro svou přátelskou, vstřícnou a optimistickou povahu mezi oblíbené učitele i spolupracovníky. Je vždy připraven pomoci a poradit studentům i kolegům při pedagogické a vědecké práci a předat své jedinečné zkušenosti a znalosti z dlouholeté činnosti na vysoké škole. Díky jeho stále neutuchající energii a pracovnímu zaujetí vznikají na fakultě nové učebnice a monografie s celostátním dopadem. Profesor Kadlec byl a je pro pracovníky ústavu a fakulty příkladem špičkového vysokoškolského učitele, vědce a přátelského kolegy. Do dalších roků přejeme jubilantovi pevné zdraví, osobní spokojenosti a těšme se na další úspěšnou spolupráci při vědecké a pedagogické činnosti.

Zdeněk Bubník